

L'ENTREVISTA AMB FERRAN MASCARELL, EXCONSELLER DE CULTURA

NÚRIA NAVARRO

EL PERIÓDICO DE CATALUNYA, 28.12.07

"A la cultura catalana li sobra política"

El cap de la divisió d'audiovisuals de RBA fa balanç de la cultura catalana el 2007, un any protagonitzat per Frankfurt i el canvi de titular de la cartera al Govern

--S'acaba el 2007. ¿Com l'ha vist en el terreny cultural?

--A la cultura catalana li ha faltat ambició.

--Ha sigut l'any de Frankfurt.

--Més enllà de Frankfurt, ha passat poca cosa.

--¿I Frankfurt ens va donar la dimensió internacional que volíem?

--Frankfurt perseguia tres objectius: millorar la presència de la literatura catalana en el món, entendre el paper fonamental de l'edició catalana amb els seus cinc segles d'història al darrere i ensenyar al món l'existència d'una cultura forta, plena i integral. El primer objectiu suposo que ha funcionat, però el segon i el tercer, no.

--O sigui, un any tristíssim.

--Un any entre apàtic i erràtic.

--A veure, ¿què li falta i què li sobra a la cultura catalana?

--Li falta convicció i li sobra política. La cultura catalana és un cas insòlit enmig del panorama internacional, perquè no té al darrere un Estat que la tuteli. I és més forta del que acostumem a pensar. Llavors, ¿quin és el problema?

--¿Quin és el problema?

--L'acció política és massa partidista, massa de pa sucat amb oli, massa d'avui per demà. Per una altra banda, la mateixa societat catalana no té prou consciència de tota la seva potència i es mou en una certa lamentació. A Frankfurt, per exemple, ens vam queixar més que no pas explicar. Jo penso que el gran repte de la cultura catalana és estar en el món. Però seguim mirant-nos el melic.

--Tenim un J. A. Bayona, amb 14 opcions al Goya per El orfanato, però no una indústria del cine.

--En cine estem vivint el resultat de les males polítiques públiques. La cultura catalana té fortalesa perquè té capacitat creativa, instint, predisposició, qualitat. No pot ser que el creador o el productor hagin de viure amb tanta dificultat l'emergència de la seva obra. S'ha de crear una estructura pública que pensi com fer que les pel·lícules arribin al món. Durant anys ens hem preocupat de fer directors nacionalistes en lloc de fer productors internacionalistes.

--I Borja-Villel ha deixat el Macba per dirigir el Reina Sofia. ¿El sorprèn?

--El que em sorprèn és que tothom tingui molt clar que la sortida natural de Borja sigui anar a Madrid. El més natural és voler que el Macba sigui el museu de referència a nivell estatal, fins i tot internacional.

--Madrid sembla guanyar-li la partida a Barcelona.

--Madrid ha guanyat gruix. Hi ha hagut una aposta de l'Estat que fa 20 anys que es materialitza. El Prado, el Reina Sofia, els festivals... Hi ha hagut convicció. Mentrestant, Barcelona s'ha fet a si mateixa, gairebé sense ajuda de l'Estat central i amb l'autonòmic gairebé en contra.

--Aquí ens acontentem amb les cercaviles, com va dir una veu crítica.

--No hi estic d'acord. Barcelona ha de reivindicar la seva relació amb els grans esdeveniments. Han sigut la fórmula autòctona que ens hem inventat per fer front a la falta d'Estat. Renunciar-hi és no entendre'ns a nosaltres mateixos.

--Escolti, ¿li portaran molt de carbó al conseller Tresserras?

--A mi, personalment, el conseller Tresserras m'agrada. Una altra cosa és el projecte que defensa, que fins al moment desconec. No sé cap on caminem. Tinc la convicció que el país no té projecte cultural.

--Expliqui-li, per si de cas, què entén vostè per cultura.

--Cultura és el capital que el país té per créixer i fer feliç la majoria de la gent que hi viu. És el capital que sorgeix de tots els que produeixen coneixement i valors. De les editorials, les universitats, els productors de cine, els directors de teatre, els mitjans de comunicació... I les polítiques culturals han d'estar al servei exclusiu de la promoció d'aquest capital.

--Formuli un desig per al 2008.

--Que es posi en marxa una vegada per totes el Consell de les Arts i que la cultura es constitueixi com un fonament de la societat i no com un ornament de la política.

--I vostè, ¿que demana després d'aquest any d'adéu a la política?

--Per mi ha sigut un any de còmoda reflexió. He disfrutat i disfruto enormement escrivint. Estic acabant el meu dietari de conseller.

--Alguna espina es traurà en aquesta muntanya de fulles.

--¡No hi ha espines per treure!

--Hi haurà penes...

--Potser el que m'entristeix és no haver pogut instal·lar en l'imaginari del país l'imperatiu cultural, la convicció que la cultura és essencial per al futur, per fer societats més avançades, més vives, més raonables. Estava convençut que era el moment...